

Analiza osobowości sprawców i ofiar przestępstw na tle seksualnym

Analysis of sex offenders and victims' personality

Program studiów dla przedmiotu obowiązujący od cyklu kształcenia	2024/2025
Kierunek studiów	Psychologia
Rok i semestr studiów	Rok IV / Semestr VIII
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia na kierunku	Ogólnoakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Specjalnościowy
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	Psychoterapia i terapia seksualna
Status przedmiotu	Do wyboru

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia	Waga
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
Konwersatorium	30	16	3	Zaliczenie na ocenę	100%
Razem za zajęcia dydaktyczne	30	16			
Praca własna studenta	25	39			
Ogółem	75	75			

Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Zapoznanie studentów z podstawowymi definicjami, klasyfikacjami i typologiami dotyczącymi współczesnego rozumienia przestępstw seksualnych.
2.	Prezentacja i omówienie w pogłębionym stopniu danych empirycznych dotyczących osobowościowych korelatów stania się sprawcą lub ofiarą przestępstwa seksualnego.
3.	Zapoznanie studentów ze współczesnymi teoretycznymi modelami opisującymi zjawisko przestępstw seksualnych.

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Student zna i rozumie współczesne perspektywy na przestępstwa i nadużycia seksualne w zakresie psychologicznym, socjologicznym, kulturowym i prawnym.	PS_WG02_Mgr PS_WG08_Mgr	Kolokwium pisemne, analiza przypadków i przykładów.
W2	Student zna i rozumie metodologię, stan badań empirycznych w psychologii oraz możliwości wnioskowania i generalizacji w zakresie przestępstw i nadużyć seksualnych.	PS_WG02_Mgr PS_WG04_Mgr	Kolokwium pisemne, analiza przypadków i przykładów.
W3	Student zna i rozumie osobowościowe korelaty i czynniki ryzyka przestępstw seksualnych oraz możliwości oceny i diagnozy tych czynników.	PS_WG02_Mgr PS_WG04_Mgr	Kolokwium pisemne.

UMIEJĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Student potrafi identyfikować i klasyfikować przypadki nadużyć i przestępstw seksualnych w zróżnicowanych kontekstach.	PS_UW04_Mgr PS_UW06_Mgr	Kolokwium pisemne, ćwiczenia na zajęciach (rozwiązywanie problemów, konceptualizacja przypadku, planowanie).
U2	Student potrafi zaplanować proces oceny psychologicznej najbardziej znaczących czynników ryzyka i korelatów osobowościowych przemocy i przestępstw seksualnych.	PS_UW04_Mgr PS_UW07_Mgr PS_UW08_Mgr	Kolokwium pisemne, ćwiczenia na zajęciach (rozwiązywanie problemów, konceptualizacja przypadku, planowanie).
U3	Student potrafi konstruktywnie brać udział w interdyscyplinarnych zespołach naukowych i praktycznych działających w zakresie badań naukowych, kampanii społecznych oraz udzielania wsparcia psychologicznego w zakresie przemocy i przestępstw seksualnych.	PS_UK01_Mgr PS_UW08_Mgr PS_UW09_Mgr	Ćwiczenia na zajęciach (planowanie), aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
-----------------------	--	--	--

L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K1	Student jest gotów do reprezentowania etycznej, wyrozumiałej postawy względem bezpieczeństwa i godności seksualnej oraz przeciwdziałania przemocy i przestępstwom seksualnym.	PS_KO01_Mgr	Aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).
K2	Student jest gotów do uczestnictwa w zróżnicowanych programach naukowych i społecznych skoncentrowanych na bezpieczeństwie i przemocy seksualnej.	PS_KO02_Mgr PS_KO03_Mgr	Aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).
K3	Student jest gotów do dalszego samodzielnego kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczącej oceny i diagnozy oraz wsparcia psychologicznego a także własnych postaw dotyczących bezpieczeństwa, przemocy i przestępstw seksualnych.	PS_KR01_Mgr PS_KR02_Mgr	Aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin	
		Konwersatorium	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Przemoc i przestępstwa seksualne. Definicje i rozumienie z punktu widzenia prawnego, kulturowo-społecznego i psychologicznego. Stanowiska i standardy międzynarodowych organizacji.	4	2
2.	Statystyki dotyczące przemocy i przestępstw seksualnych w Polsce i na świecie. Grupy szczególnie narażone na wiktymizację; grupy nadreprezentujące sprawców. Problemy i wyzwania związane z raportowaniem przemocy i przestępstw seksualnych.	3	2
3.	Typologia sprawców i ofiar przemocy i przestępstw seksualnych. Różnice międzypłciowe w charakterystykach sprawców. Przestępstwa seksualne w Internecie – typologia sprawców.	3	2
4.	Psychologiczne teorie i modele motywacji i popełniania przestępstw seksualnych. Czynniki biologiczne/genetyczne, czynniki psychologiczne i emocjonalne, modele wieloczynnikowe.	3	2
5.	Badania osobowości sprawców przemocy i przestępstw seksualnych. Metodologiczne charakterystyki badań i wynikające z nich ograniczenia wnioskowania. Przegląd reprezentatywnych badań. Czynniki ryzyka i charakterystyki z poparciem empirycznym.	4	2
6.	Badania osobowości ofiar przemocy i przestępstw seksualnych. Przegląd reprezentatywnych badań. Różnice międzypłciowe, charakterystyki osobowościowe osób dorosłych i dzieci.	4	2
7.	Metody i strategie diagnozy i oceny osobowości sprawców przemocy i przestępstw seksualnych. Charakterystyki procesu wywiadu. Testy i kwestionariusze cech osobowości, zachowań ryzykownych, postaw i poglądów na temat seksualności. Integracja danych ze zróżnicowanych źródeł.	5	2
8.	Studia przypadków przestępstw seksualnych i kontekstów przemocy seksualnej.	4	2
Razem		30	16

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, analiza przypadków i przykładów, ćwiczenia zespołowe, dyskusja, debata

Warunki zaliczenia

Sposób zaliczenia	Wagi (%)
	Konwersatorium
Kolokwium	50
Wykonanie ćwiczeń projektu podczas zajęć	25
Wypowiedzi ustne podczas zajęć (np. w trakcie dyskusji, debaty)	25
Razem	100

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Szacowana liczba godzin	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Lektura obowiązkowa	15	29
2.	Przygotowanie do kolokwium	10	10
Razem		25	39

Literatura obowiązkowa

1.	Depko, A. (2021). <i>Seksuologia sądowa</i> . PZWŁ.
2.	Van den Berg, J. W., Smid, W., Schepers, K., Wever, E., van Beek, D., Janssen, E., & Gijs, L. (2018). The predictive properties of dynamic sex offender risk assessment instruments: A meta-analysis. <i>Psychological Assessment, 30</i> (2), 179.
3.	Gardner, B. O., Boccaccini, M. T., Biting, B. S., & Edens, J. F. (2015). Personality Assessment Inventory scores as predictors of misconduct, recidivism, and violence: A meta-analytic review. <i>Psychological Assessment, 27</i> (2), 534.

Literatura uzupełniająca

1.	Lew-Starowicz, Z., Przyłuska-Fischer, A., Strusiński, J. (2015). <i>Normy i kontrowersje etyczne w seksuologii</i> . GWP.
2.	Lew-Starowicz, Z. (2022). <i>Psychoseksuologia: Metody diagnostyczne i terapeutyczne</i> . PZWŁ.
3.	Brouillette-Alarie, S., & Proulx, J. (2019). The etiology of risk in sexual offenders: A preliminary model. <i>Sexual Abuse, 31</i> (4), 431-455.

Inne materiały dydaktyczne

1.	
2.	
3.	